

Mottagare
Regionfullmäktige

Medborgarförslag. SMS-livräddare på Gotland

Förslag till beslut

- Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att Region Gotland ska köpa in tjänsten SMS-livräddare. Systemet ansluts till en larmcentral och när larm inkommer via 112 om misstänkt hjärtstopp, kan personer som är anslutna till tjänsten via en app få larm om detta, för att sedan ta sig till platsen för att påbörja livräddande åtgärder. Förslagsställarens uppfattning är att det finns få ambulanser på Gotland i förhållande till dess yta och befolkning. Gotland beskrivs även av ligga efter i denna fråga i jämförelse med andra Regioner i Sverige. Förslagsställaren framför att kedjan som räddar liv är tidiga larm, tidig hjärtlugnräddning, tidig defibrillering och snabb eftervård där appen SMS-livräddare förslås för att öka förmågan att rädda liv på Gotland.

Bedömning

Med anledning av det inkomna medborgarförslaget har en förstudie genomförts för att identifiera framgångsfaktorer och svagheter i att införa tjänsten SMS-livräddning. Förstudien har inbegripit genomgång av forskning inom ämnesområdet, statistik från egen och extern verksamhet, jämförelser av ekonomiska kostnader samt referenser från andra regioner som både valt och inte valt att ansluta sig till tjänsten.

Forskningen bekräftar att tidiga insatser är avgörande för överlevnad vid hjärtstopp. Däremot framgår det tydligt att den avgörande faktorn för överlevnad och tillfrisknad är tidig insättning av defibrillator. Forskningsresultat visar att frivilliga livräddare är på plats innan ambulans i cirka 40 % av hjärtstoppen. Hur förutsättningarna ser ut på Gotland, speciellt med hänsyn till defibrillatorers geografiska placering, antal och kunskap om användning, är inte utrett.

Ambulansverksamhet och räddningstjänsten på Gotland, vilka är de som främst kommer komma i kontakt med frivilliga livräddare, är generellt positiva till någon form av förstärkning av frivilliga tidigt i larmkedjan. Det skulle även kunna finnas positiva synergieffekter vid andra insatser, till exempel trafikolyckor.

Med SMS-tjänsten följer idag ingen kvalitetssäkring, eller uppföljning att den som ansluter sig och åker på larm har relevant HLR-utbildning. Att åka på ett hjärtstopp kan dessutom innebära en stor mental belastning för den enskilde livräddaren. Tjänsten erbjuder ingen rutin för avlastande samtal till anslutna livräddare.

Tjänsten innebär en hög engångskostnad för införande samt en efterföljande abonnemangskostnad på månadsbasis. För administration och samordning av SMS-livräddare krävs en tjänst motsvarande 20 % av en heltidstjänst. Som jämförelse ligger den löpande abonnemangskostnaden för enbart utalarmering av SMS-livräddning högre än hela räddningstjänstens månatliga alarmeringskostnad.

Sammanfattningsvis är bedömningen att medborgarförslaget bör avslås. Bedömt kan det med andra metoder finnas möjlighet att få ett liknande system, som inte innebär lika höga kostnader och som samtidigt adresserar de problem som finns med dagens lösning.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2023-02-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-10-26

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Anna Derwinger Hallberg
Bitr. Förvaltningschef